

Vergaderjaar 1991-1992

21 556

Uitbreiding van de Wet bodembescherming met een regeling inzake sanering van de bodem

Nr. 6

NOTA VAN WIJZIGING

Ontvangen 2 december 1991

In het voorstel van wet worden de volgende wijzigingen aangebracht.

A

1. In artikel I, onder A, wordt artikel 1 als volgt gewijzigd.

1. Voor «oriënterend onderzoek» wordt ingevoegd: geval van verontreiniging: geval van verontreiniging of dreigende verontreiniging van de bodem dat betrekking heeft op grondgebieden die vanwege die verontreiniging, de oorzaak of de gevolgen daarvan in technische, organisatorische en ruimtelijke zin met elkaar samenhangen;.

2. In de omschrijvingen van «oriënterend onderzoek» en van «nader onderzoek» vervalt telkens: of dreigende verontreiniging van de bodem.

3. In de omschrijving van «nader onderzoek» wordt na «een saneringsgeval is» ingevoegd: , uitmondend in een beschikking ter zake van gedeputeerde staten.

4. In de omschrijving van «saneringsgeval» wordt «geval waarin» gewijzigd in: geval van verontreiniging waarbij.

5. Na de omschrijving van «saneringsgeval» wordt ingevoegd: saneringsonderzoek: inventarisatie van de mogelijke wijzen van sanering, inhoudende een beschrijving van hun milieuhygiënische, technische en financiële aspecten, alsmede van de kwaliteit van de bodem die met de op die wijzen uitgevoerde sanering zal worden bereikt, uitmondend in een keuze van de wijze van sanering;.

B

In artikel I, onder B, wordt «zoveel mogelijk te beperken en ongedaan te maken» gewijzigd in «te beperken en zoveel mogelijk ongedaan te maken» en wordt aan artikel 14 een volzin toegevoegd, die luidt: Indien de verontreiniging of aantasting het gevolg is van een ongewoon voorval, worden de maatregelen onverwijld genomen.

C

In artikel I, onder E, wordt artikel 21 als volgt gewijzigd.

1. In het eerste lid wordt «Degene die kennis neemt van een verontreiniging of aantasting van de bodem als bedoeld in artikel 14 ten aanzien waarvan hij ingevolge dat artikel verplicht is maatregelen te nemen» gewijzigd in: Degene die op of in de bodem handelingen verricht als bedoeld in de artikelen 8–13 en daarbij kennis neemt van een verontreiniging of aantasting van de bodem die door die handelingen wordt veroorzaakt.

2. In het tweede lid wordt «Naar aanleiding van een melding» gewijzigd in: In een geval.

3. Na het derde lid wordt een lid toegevoegd, dat luidt:

4. Gedeputeerde staten stellen zo spoedig mogelijk burgemeester en wethouders van de gemeente waar zich de verontreiniging of de aantasting voordoet, en de inspecteur op de hoogte van de meldingen die bij hen overeenkomstig het eerste of het derde lid zijn gedaan.

D

In artikel I, onder F, wordt artikel 22 als volgt gewijzigd.

1. Het eerste lid, komt te luiden:

1. Degene die voornemens is de bodem te saneren dan wel handelingen te verrichten ten gevolge waarvan de verontreiniging van de bodem wordt verminderd of verplaatst, gaat daartoe niet eerder over dan drie maanden nadat hij van dat voornemen melding heeft gedaan bij gedeputeerde staten van de betrokken provincie. Hij kan daarbij gedeputeerde staten verzoeken hem toe te staan op een eerder door gedeputeerde staten te bepalen tijdstip tot het saneren of het verrichten van die handelingen over te gaan.

2. In het tweede lid wordt na «de kwaliteit van de bodem,» ingevoegd «daarbij inbegrepen de resultaten van eventueel nader onderzoek,»; aan dat lid wordt voorts een volzin toegevoegd, die luidt: Indien grond zal worden afgegraven, wordt bij de melding tevens aangegeven of deze zal worden gereinigd en, indien de grond geheel of gedeeltelijk niet zal worden gereinigd, worden de redenen daarvoor vermeld.

E

Artikel I, onder H, wordt als volgt gewijzigd.

1. In onderdeel 1 wordt «of de directe gevolgen daarvan ongedaan te maken» vervangen door: en de directe gevolgen daarvan te beperken en zoveel mogelijk ongedaan te maken.

2. In onderdeel 5 wordt «ongedaan te maken» vervangen door: te beperken en zoveel mogelijk ongedaan te maken.

3. In onderdeel 6 wordt «aantasting daarvan ongedaan te maken» vervangen door: aantasting en de directe gevolgen daarvan te beperken en zo veel mogelijk ongedaan te maken.

F

Artikel I, onder J, wordt als volgt gewijzigd.

1. Onderdeel 2 komt te luiden:

2. In het tweede lid wordt «de verontreiniging, de aantasting of de directe gevolgen ongedaan te maken» gewijzigd in: de bodem te saneren of de aantasting en de directe gevolgen daarvan te beperken en zoveel mogelijk ongedaan te maken.

2. In onderdeel 3 wordt «voorschriften stellen» vervangen door: aanwijzingen geven.

G

In artikel I, onder M, wordt in artikel 27a na het tweede lid een lid toegevoegd, dat luidt:

3. Ten aanzien van de schade ten gevolge van een overeenkomstig het eerste lid j° artikel 23, derde of vierde lid, door de waterkwaliteitsbeheerder gegeven bevel is artikel 46 van overeenkomstige toepassing.

H

Artikel I, onder N, wordt als volgt gewijzigd.

Voor artikel 27b worden twee artikelen ingevoegd, die luiden:

Artikel 27a-1

Bij algemene maatregel van bestuur wordt bepaald in welke gevallen sprake is van ernstig gevaar voor vermindering van de functionele eigenschappen die de bodem voor mens, plant of dier heeft.

Artikel 27a-2

1. Degene die de bodem saneert, dient de sanering zodanig uit te voeren dat daardoor de functionele eigenschappen die de bodem voor mens, plant of dier heeft, worden behouden of hersteld.

2. Bij algemene maatregel van bestuur wordt bepaald dat in daarbij aangewezen omstandigheden die verband houden met bijzondere kenmerken van het betrokken geval van verontreiniging, kan worden afgeweken van de in het eerste lid genoemde verplichting.

I

In artikel I, onder N, wordt artikel 27b als volgt gewijzigd.

1. De eerste en tweede volzin van het eerste lid worden vervangen door een volzin, die luidt: Indien een melding als bedoeld in artikel 22 een saneringsgeval betreft, gaat zij, voor zover dit niet reeds ingevolge dat artikel is vereist, tevens vergezeld van de resultaten van het nader onderzoek alsmede van de resultaten van het saneringsonderzoek en van een saneringsplan, dat in ieder geval inhoudt:

- a. een nadere beschrijving van de wijze waarop de sanering zal worden uitgevoerd;
- b. een beschrijving van de effecten die met de te treffen saneringsmaatregelen worden beoogd, waaronder mede begrepen een nadere beschrijving van de kwaliteit van de bodem die met de sanering zal worden bereikt en
- c. indien na de sanering verontreiniging in de bodem aanwezig blijft: een beschrijving van de wijze waarop het betrokken grondgebied in verband met het isoleren van die verontreiniging zal worden beheerd en van de maatregelen die zullen worden genomen in verband met beperkingen die de verontreiniging voor het gebruik van de bodem met zich brengt.

2. Het tweede en derde lid komen te luiden:

2. Het saneringsplan behoeft de goedkeuring van gedeputeerde staten, die het plan slechts goedkeuren indien door de daarin beschreven sanering naar hun oordeel wordt voldaan aan het bij of krachtens artikel 27a-2 bepaalde. Zij beslissen hierover binnen drie maanden na de indiening van het saneringsplan. Zij kunnen deze termijn binnen een maand na de datum van ontvangst van de melding bij een met redenen omkleed besluit verlengen met ten hoogste drie maanden.

3. Bij het indienen van een saneringsplan wordt een bedrag betaald,

dat wordt berekend volgens een door provinciale staten vast te stellen tarief.

J

In artikel I, onder N, wordt artikel 27d als volgt gewijzigd.

1. Het eerste lid komt te luiden:

1. Gedeputeerde staten kunnen met betrekking tot het grondgebied waarop de verontreiniging zich bevindt of de directe gevolgen daarvan zich voordoen, bij een onderzoeksgeval bevelen op de daarbij aangegeven wijze nader onderzoek te verrichten of bij een saneringsgeval bevelen tijdelijke beveiligingsmaatregelen te treffen. De in de eerste volzin bedoelde bevelen kunnen slechts worden gegeven aan degene die een zakelijk of persoonlijk recht heeft op dat grondgebied en het tevens in gebruik heeft of heeft gehad in de uitoefening van een bedrijf. Ook kunnen gedeputeerde staten degene door wiens handelen een onderzoeks- of saneringsgeval is veroorzaakt, dan wel de eigenaar van het grondgebied waarop zich bij zodanige gevallen de verontreiniging bevindt of de directe gevolgen daarvan zich voordoen, bevelen op de daarbij aangegeven wijze nader onderzoek te verrichten dan wel, ingeval het een saneringsgeval betreft, saneringsonderzoek te verrichten of de bodem te saneren. Het bevel de bodem te saneren kan onder meer strekken tot het treffen van tijdelijke beveiligingsmaatregelen of tot het opstellen van een saneringsplan.

2. In het derde lid vervalt de tweede volzin.

3. Na het vierde lid wordt, onder vernummering van het vijfde en zesde lid tot respectievelijk zesde en zevende lid, een lid ingevoegd, dat luidt:

5. Een bevel tot sanering als bedoeld in de derde volzin van het eerste lid, wordt niet gegeven aan de eigenaar van het grondgebied indien deze ter gelegenheid van het ingevolge het vierde lid met hem gevoerde overleg aantoont:

a. dat de verontreiniging uitsluitend is veroorzaakt door derden met wie hij ter zake van dat grondgebied geen rechtsbetrekkingen onderhoudt of heeft onderhouden en

b. dat hij op het moment van de verkrijging van het grondgebied niet op de hoogte was dan wel redelijkerwijs niet op de hoogte had kunnen zijn van de verontreiniging.

4. In het zesde lid (nieuw) wordt «in overeenstemming gewijzigd in: na overleg.

5. In het zevende lid (nieuw) wordt «vijfde lid» gewijzigd in: zesde lid.

K

In I, onder N, komt artikel 27e te luiden:

Artikel 27e

Gedeputeerde staten zijn belast met het oriënterend onderzoek en het nader onderzoek in hun provincie alsmede met het saneringsonderzoek en de sanering van in hun provincie gelegen saneringsgevallen voor zover daarin niet is voorzien op de wijze, bedoeld in de artikelen 14, 21, 22, 27d of 44a.

L

In artikel I, onder N, wordt artikel 27f als volgt gewijzigd.

1. In het eerste lid wordt «het nader onderzoek van een onderzoeks-

geval of het onderzoek of de sanering van een saneringsgeval»
vervangen door: nader onderzoek, saneringsonderzoek of sanering.

2. In het tweede lid wordt «Ten aanzien van onderzoeksgevallen»
vervangen door: Ten behoeve van het verrichten van oriënterend
onderzoek.

3. In het vierde lid wordt «Artikel 27d, zesde lid» gewijzigd in: Artikel
27d, zevende lid.

M

In artikel I, onder N, wordt artikel 27g als volgt gewijzigd.

1. In het eerste lid vervalt «het onderzoek of».

2. In het vierde lid wordt «de tot schadeloosstelling gerechtigde»
vervangen door: de schade aan de tot schadeloosstelling gerechtigde is
toe te rekenen, dan wel voor zover deze.

N

In artikel I, onder N, komt de eerste volzin van het eerste lid van artikel
27i te luiden: Gedeputeerde staten stellen jaarlijks een programma vast
met betrekking tot de hun bekende onderzoeks- en saneringsgevallen.

O

In artikel I, onder N, komt artikel 27i, eerste lid, te luiden:

1. Gedeputeerde staten nemen, indien daarin niet in een al vastgesteld
bodemsaneringsprogramma is voorzien, tussentijds in dat programma op
de hun bekende onderzoeks- en saneringsgevallen ten aanzien waarvan
voor het begin van de periode waarop het eerstvolgende bodemsane-
ringsprogramma betrekking heeft, activiteiten als bedoeld in artikel 27i,
tweede lid, onder a of b, zullen plaatsvinden.

P

In artikel I, onder N, wordt in artikel 27m, eerste lid, onder b, «en het
onderzoek en de sanering» vervangen door: , het saneringsonderzoek of
de sanering.

Q

Na artikel I wordt een nieuw artikel Ia ingevoegd, luidende:

Artikel Ia

Indien het bij koninklijke boodschap van 14 januari 1987 ingediende
voorstel van wet houdende nieuwe bepalingen met betrekking tot
provincies (Provinciewet) tot wet wordt verheven en in werking treedt,
wordt voor artikel 27n een artikel ingevoegd, dat luidt:

Artikel 27m-1

1. In de verordening bedoeld in artikel 148 van de Provinciewet
(Stb.....), wordt tevens vastgesteld de wijze waarop burgemeester en
wethouders van de gemeente waar zich een geval voordoet waarin nader
onderzoek zal plaatsvinden, of een saneringsgeval, dat is opgenomen in
het bodemsaneringsprogramma dan wel ten aanzien waarvan een besluit
is genomen als bedoeld in artikel 27i, alsmede de ingezetenen van die
gemeente en andere bij de uitvoering van dat nader onderzoek en het
saneringsonderzoek en de sanering van dat geval een belang hebbende

natuurlijke en rechtspersonen bij die uitvoering worden betrokken.

2. Artikel 148, tweede lid, van de Provinciewet is van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat voor de toepassing van de onderdelen b en d voor «de provincie» wordt gelezen: de gemeente.

R

In artikel I, onder N, wordt artikel 27n als volgt gewijzigd.

1. Het eerste lid komt te luiden:

1. Burgemeester en wethouders kunnen gedeputeerde staten verzoeken hen te belasten met het onderzoek van onderzoeksgevallen, het saneringsonderzoek of de sanering van saneringsgevallen, voor zover zodanig onderzoek of sanering door of vanwege gedeputeerde staten op het grondgebied van hun gemeente zal worden uitgevoerd.

2. In het derde lid wordt «als bedoeld in artikel 27b, eerste lid» gewijzigd in: die nodig zijn voor de uitvoering van de artikelen 49a en 52.

S

In artikel I, onder N, wordt in artikel 27o «het onderzoek of de sanering» vervangen door: het saneringsonderzoek of de sanering.

T

In artikel I, onder Q, wordt artikel 46 als volgt gewijzigd.

1. In het eerste lid wordt na «gedeputeerde staten» ingevoegd: of door burgemeester en wethouders.

2. In het tweede lid wordt na «gedeputeerde staten» ingevoegd: of burgemeester en wethouders.

U

In artikel I, onder R, wordt artikel 47 als volgt gewijzigd.

1. In het eerste lid wordt «onderzoek en sanering» vervangen door: saneringsonderzoek en sanering.

2. In het derde lid wordt «is verrijkt» vervangen door: wordt verrijkt.

3. In het vijfde lid vervalt het tweede woord «reeds».

V

In artikel I, onder R, wordt artikel 48 als volgt gewijzigd.

1. In het eerste lid wordt «het onderzoek en de sanering» vervangen door «het saneringsonderzoek en de sanering» en vervallen de woorden «blijkens het bodemsaneringsprogramma».

2. Het derde lid vervalt.

3. Het vierde, vijfde en zesde lid worden vernummerd tot respectievelijk derde, vierde en vijfde lid.

4. In het vierde lid (nieuw) wordt «geval» vervangen door «geval van verontreiniging» en wordt «onderzoek en sanering» vervangen door: saneringsonderzoek en sanering.

W

In artikel I, onder R, wordt artikel 49 als volgt gewijzigd.

1. In het eerste lid wordt «een door Onze Minister vast te stellen bedrag» gewijzigd in «een bij algemene maatregel van bestuur vast te stellen bedrag» en wordt «artikel 48, vijfde lid» gewijzigd in: artikel 48, vierde lid.

2. In het tweede lid wordt «, vijfde en zesde lid» gewijzigd in: en vijfde lid.

3. In het derde lid wordt na «als bedoeld in het eerste lid» toegevoegd: , en omtrent de gegevens die ten behoeve van de vaststelling van een zodanige bijdrage worden verstrekt.

X

In artikel I, onder R, wordt na artikel 49 een artikel ingevoegd, dat luidt:

Artikel 49a

1. Gedeputeerde staten doen Onze Minister elk jaar voor 15 april en voor 1 september een overzicht toekomen met betrekking tot de voortgang van de bodemsanering in de provincie ten aanzien van de gevallen waarvoor een bijdrage is toegekend of verleend op grond van artikel 48, eerste lid, of 49, eerste lid. In dit overzicht zijn weergegeven de bedragen die de provincie heeft besteed, en de verplichtingen die de provincie is aangegaan ten behoeve van die gevallen alsmede de verplichtingen die de provincie in het betrokken kalenderjaar ten behoeve van die gevallen voornemens is aan te gaan en de uitgaven die de provincie daarvoor in dat jaar verwacht te doen.

2. Onze Minister kan een overeenkomstig artikel 48 dan wel artikel 49 aan een provincie toegekende bijdrage verlagen, voor zover naar zijn oordeel uit een in het eerste lid bedoeld overzicht blijkt dat de provincie die bijdrage in het jaar waarvoor zij is toegekend, niet zal besteden ten behoeve van de in die artikelen bedoelde gevallen. Hij kan uit het bedrag van die verlaging de bijdragen verhogen van provincies die naar zijn oordeel ten behoeve van die gevallen meer verplichtingen kunnen aangaan of meer kunnen besteden dan mogelijk zou zijn ten laste van de hun toekomende bijdragen.

Y

In artikel I, onder R, komen in artikel 50, eerste lid, de onderdelen a en b te luiden:

a. de in artikel 48, vierde lid, bedoelde kosten per geval, tenzij deze meer bedragen dan:

1°. voor gemeenten die volgens de bevolkingscijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek op 1 januari van het jaar waarin een bijdrage verschuldigd wordt, 20 000 of meer inwoners hebben: f 100 000;

2°. voor de overige gemeenten: het bedrag dat wordt verkregen door het aantal inwoners dat de betrokken gemeente op 1 januari van het jaar waarin de bijdrage verschuldigd wordt, volgens de bevolkingscijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek heeft, te vermenigvuldigen met f 5, en daarenboven,

b. indien de in artikel 48, vierde lid, bedoelde kosten per geval meer bedragen dan het met toepassing van onderdeel a bepaalde bedrag: die kosten tot dat bedrag, vermeerderd met zeven en een half procent van het overblijvende gedeelte van die kosten.

Z

In artikel I, onder R, wordt in artikel 51, eerste lid, «vijfde lid» gewijzigd in: vierde lid.

AA

In artikel I, onder R, wordt in artikel 52, tweede lid, «wijze van onderzoek en sanering van de betrokken saneringsgevallen» vervangen door: wijze waarop het saneringsonderzoek en de sanering in de betrokken gevallen zijn uitgevoerd.

BB

Artikel I, onder S, komt te luiden:

S

Artikei 56, eerste lid, komt te luiden:

1. Voorts kan beroep worden ingesteld tegen de ingevolge deze wet gegeven beschikkingen waartegen niet al ingevolge de artikelen 45 of 46 een andere voorziening open staat of ingevolge de artikelen 54 en 55 beroep kan worden ingesteld, met uitzondering van de beschikking ingevolge artikel 27h, eerste lid, tweede volzin, j^o artikel 17, eerste lid, van de Wet op de Ruimtelijke Ordening.

CC

In artikel I, onder T, wordt artikel 65 als volgt gewijzigd.

1. Indien het bij koninklijke boodschap van 14 januari 1987 ingediende voorstel van wet houdende nieuwe bepalingen met betrekking tot provincies (Provinciewet) tot wet wordt verheven en in werking treedt, wordt in het eerste lid «27d-27m» gewijzigd in : 27d-27m-1.

2. In het eerste lid wordt na «46-49» ingevoegd: , 49a.

3. In het vijfde lid wordt «vijfde lid» gewijzigd in «vierde lid» en wordt «het onderzoek en de sanering» vervangen door: het saneringsonderzoek en de sanering.

DD

In artikel I wordt na onderdeel V een onderdeel ingevoegd, dat luidt:

VA

In artikel 71 wordt in het eerste en tweede lid telkens «krachtens de artikelen 8-13a en 20» vervangen door: krachtens de artikelen 8-13a, 20, 27a-1, 27a-2, tweede lid, 44a en 49, eerste lid.

EE

Artikel II komt te luiden:

Artikel II

In de Wet op de economische delicten wordt in artikel 1, onder 4°, in de opsomming na «de Wet bodembescherming» «21, 22, eerste, tweede en vierde lid, 23, tweede en derde lid, 24» vervangen door «19a, 21, 22, eerste en tweede lid, 22a, 23, tweede, derde en vierde lid, 24, 25, tweede lid, tweede volzin, 27a-2, eerste en tweede lid, 27b, eerste en tweede lid, 27d, eerste, tweede en derde lid, 27f j^o 23, tweede, derde en vierde lid» en wordt na «44, eerste lid;» ingevoegd: 44a.

FF

In artikel IV, eerste lid, wordt «als bedoeld in artikel 7 van die wet» gewijzigd in: waarvoor een bijdrage is verleend blijkens de mededeling bedoeld in artikel 7, tweede lid, van die wet».

GG

Artikel V wordt als volgt gewijzigd.

1. In het tweede lid wordt in de eerste volzin de zinsnede «In een geding met betrekking tot ten laste van het Rijk, de provincie of de gemeente komende kosten van de voorbereiding of de uitvoering van de sanering van een geval van bodemverontreiniging dat reeds is aangevangen op het tijdstip waarop deze wet in werking treedt,» vervangen door: Indien een geding met betrekking tot ten laste van het Rijk, de provincie of de gemeente komende kosten van de voorbereiding of de uitvoering van de sanering van een geval van bodemverontreiniging reeds is aangevangen op het tijdstip waarop deze wet in werking treedt, blijft de bevoegdheid tot het verhalen van die kosten voor de duur van dat geding berusten bij de Staat. In een zodanig geding.

2. In onderdeel 3 wordt «eerste lid» vervangen door: tweede lid.

HH

In artikel VII wordt «met ingang van 1 januari 1991» gewijzigd in: op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip, dat voor de verschillende artikelen of onderdelen daarvan verschillend kan worden gesteld.

Toelichting

A

Het begrip «geval van verontreiniging» komt voor in de omschrijving van oriënterend onderzoek en van nader onderzoek – en daarmee ook indirect in die van onderzoeksgeval – en, ten gevolge van de bij deze nota van wijziging aangebrachte redactionele wijziging in de desbetreffende omschrijving, in die van saneringsgeval. Bij de toepassing van de bepalingen van paragraaf 3 van hoofdstuk IV en paragraaf 2 van hoofdstuk VIII is het van belang tot hoe ver een geval zich uitstrekt. Daarom is de omschrijving van «geval van verontreiniging», zoals deze in de Leidraad bodembescherming voorkwam, geconcretiseerd en in de wet opgenomen. Het gaat om één geval, indien zowel sprake is van technische en organisatorische, als ruimtelijke samenhang. In de omschrijvingen van «oriënterend onderzoek» en van «nader onderzoek» kan de term «dreigende verontreiniging van de bodem» vervallen, nu deze reeds voorkomt in de omschrijving van geval van verontreiniging.

De conclusie van een nader onderzoek, namelijk het antwoord op de vraag of het gaat om een saneringsgeval, is van dermate groot belang dat deze steeds dient te worden vastgelegd in een beschikking, waartegen zo nodig beroep kan worden ingesteld. De omschrijving van «nader onderzoek» is aangevuld, waardoor dit uitdrukkelijk is vastgelegd. In verband hiermee is tevens uitdrukkelijk aangegeven dat bij de gegevens die worden ingediend bij een melding als bedoeld in artikel 22, ook de resultaten van een nader onderzoek moeten worden gevoegd, indien dit heeft plaatsgevonden.

Ter verduidelijking is een omschrijving van saneringsonderzoek in de wet opgenomen. Dit brengt een aantal wijzigingen met zich in andere artikelen waarin wordt gesproken van onderzoek van saneringsgevallen.

B, E en F, onder 1

Deze wijzigingen strekken er toe de bewoordingen van de artikelen 14, 23 en 25 gelijk te trekken met de bewoordingen gebruikt in de definitie van «saneren».

Voorts wordt artikel 14 aangevuld met een bepaling die oorspronkelijk in het nu vervallen artikel 22 was opgenomen. Dit artikel bevatte zowel de verplichting melding te doen van verontreiniging of aantasting van de bodem ten gevolge van een ongewoon voorval, als de verplichting maatregelen te nemen in een dergelijk geval. De meldingsplicht wordt ook voor dergelijke gevallen opgenomen in artikel 21 (zie ook de toelichting bij onderdeel C). De toevoeging aan artikel 14 strekt er toe expliciet tot uitdrukking te brengen dat dit artikel mede de verplichting omvat in dergelijke gevallen maatregelen te nemen en voorts verplicht zij er toe – evenals het vierde lid van het voormalige artikel 22 – de maatregelen in die gevallen onverwijld te nemen.

C

De oorspronkelijke tekst van het wetsvoorstel zou de indruk kunnen wekken dat de melding bedoeld in artikel 21, slechts betrekking had op verontreinigingen of aantastingen die zijn te voorzien. Dat is niet het geval. Artikel 21 verplicht degenen die handelingen verrichten als bedoeld in de artikelen 8 – 13 en degenen die bij de handelingen zijn betrokken, tot melding van alle gevallen die ontstaan ten gevolge van die handelingen. De wijziging onder 1 strekt er toe dit ondubbelzinnig te formuleren. Er zij op gewezen dat de artikelen 23 en volgende daarnaast bijzondere bevoegdheden geven in gevallen waarin ten gevolge van een ongewoon voorval een saneringsgeval ontstaat of dreigt te ontstaan of de bodem ernstig is of dreigt te worden aangetast.

De wijziging onder 2 maakt het voor gedeputeerde staten mogelijk ook aanwijzingen te geven indien zij op andere wijze dan door een melding op de hoogte raken van een geval waarin bodemverontreiniging ontstaat door handelingen als bedoeld in de artikelen 8–13.

In het kader van algemene maatregelen van bestuur op grond van de Wet bodembescherming en in het kader van de Hinderwet zijn veelal burgemeester en wethouders belast met toezicht op handelingen dan wel inrichtingen waar handelingen worden verricht, waarbij zich voorvallen kunnen voordoen waar artikel 21 betrekking op heeft. Burgemeester en wethouders dienen daartoe op de hoogte te zijn van deze voorvallen. In de meeste van de desbetreffende algemene maatregelen van bestuur en vergunningen is melding van verontreiniging aan burgemeester en wethouders reeds voorgeschreven. De wijziging onder 3 strekt er toe zeker te stellen dat zij kennis nemen van alle gevallen waarin een melding aan gedeputeerde staten is gedaan. Verwezen zij naar de passage hierover in de memorie van antwoord.

D

Op de wijziging van het eerste lid en op de tweede volzin van het tweede lid is ingegaan in hoofdstuk III, paragraaf 4.2, van de memorie van antwoord. Aan de hand van het Besluitvormingsmodel verwijdering verontreinigde grond in de Leidraad bodembescherming (deel II, blz. 27) dient te worden vastgesteld of sprake is van grond die gereinigd kan worden en in hoeverre de grond gereinigd kan worden. Behalve van het

antwoord op de vraag of geschikte reinigingstechnieken beschikbaar zijn of binnen afzienbare tijd te verwachten zijn, hangt dit mede af van de kosten en inspanning die met de reiniging zijn gemoeid. Indien deze, gezien het Besluitvormingsmodel, niet opwegen tegen het resultaat dat met de reiniging wordt bereikt, wordt de grond niet als reinigbaar beschouwd. In alle gevallen waarin af te graven grond – al dan niet als reinigbaar beschouwd – niet zal worden gereinigd, dient de reden daarvoor te worden aangegeven.

Voor de wijziging in de eerste volzin van het tweede lid zij verwezen naar de toelichting met betrekking tot de omschrijving van «geval van bodemverontreiniging» bij onderdeel A.

F, onder 2 en 3

De terminologie van artikel 25, tweede lid, wordt gelijkgetrokken met die van artikel 21, tweede lid.

G

De schadevergoedingsregeling is ook van toepassing met betrekking tot een bevel dat door de waterkwaliteitsbeheerder wordt gegeven.

H

Met de toepassing van de in de Leidraad bodembescherming opgenomen criteria voor de beantwoording van de vraag of er sprake is van een saneringsgeval is inmiddels zo veel ervaring opgedaan dat deze bij algemene maatregel van bestuur kunnen worden vastgesteld. Artikel 27a-1 geeft de grondslag voor die maatregel.

In artikel 27a-2 is de saneringsdoelstelling vastgelegd. Bij algemene maatregel van bestuur zal worden aangegeven in welke gevallen daarop een uitzondering kan worden gemaakt. Het zal daarbij gaan om wat wel wordt aangeduid als locatiespecifieke omstandigheden.

Het vastleggen van de saneringsdoelstelling is in de eerste plaats van belang voor de saneerder in eigen beheer. In artikel 27b, tweede lid, is uitdrukkelijk bepaald dat gedeputeerde staten het saneringsplan toetsen aan deze doelstelling. Zij doen dus door de goedkeuring van het saneringsplan een uitspraak over de vraag of de voorgenomen sanering naar hun oordeel aan de wettelijke doelstelling voldoet. Hierdoor is de rechtszekerheid voor de saneerder vergroot.

Behalve voor de particulier die bodemverontreiniging in eigen beheer aanpakt, en het overheidsorgaan dat dat op dezelfde titel doet, geldt de verplichting in artikel 27a-2 ook voor overheidsorganen die ter uitvoering van het bij of krachtens deze wet bepaalde saneringen verrichten.

Op de wijzigingen onder 1 en 2 is ingegaan in de memorie van antwoord. Zij worden aangekondigd in hoofdstuk III, paragraaf 4.2, van die memorie.

De wijziging onder 1 betreft de inhoud van het saneringsplan. Ter beoordeling van de sanering dienen gedeputeerde staten op de hoogte te zijn van de wijze waarop deze wordt aangepakt. Daarom is in artikel 27b een aantal minimumvereisten voor de inhoud van het plan opgenomen. De mogelijke wijzen van sanering zijn reeds in het kader van het saneringsonderzoek beschreven. In het saneringsplan wordt de gekozen variant nader beschreven. Ook moeten in het plan de effecten worden beschreven die met de maatregelen worden beoogd. Zo zal bij

het slaan van een damwand moeten worden aangegeven hoe en in hoeverre daardoor voorkomen dat verontreinigende stoffen zich verspreiden buiten het door die wand omsloten deel van de bodem. Daarbij wordt ook nader aangegeven welke de kwaliteit van de bodem zal zijn nadat de sanering volgens de gekozen variant is uitgevoerd. Dit betekent dat wordt vermeld welke concentraties van stoffen die in het kader van de te verrichten sanering relevant zijn, na die sanering in de bodem aanwezig zijn. Ten slotte dient de nazorg te worden beschreven ingeval er na de sanering nog verontreiniging in de bodem zal blijven. Hierbij gaat het onder meer om maatregelen om te voorkomen dat de bodem wordt gebruikt voor doeleinden waarvoor deze door de verontreiniging niet geschikt is.

In het tweede lid is nu uitdrukkelijk bepaald dat gedeputeerde staten bij de beoordeling van het saneringsplan in ieder geval nagaan of door de sanering een multifunctionele bodem wordt bereikt. Degene die het saneringsplan heeft ingediend, kan er van uit gaan dat hij voldoet aan de verplichting die voor hem ingevolge artikel 27a-2 geldt, indien hij de sanering volgens het goedgekeurde plan uitvoert. Dat betekent dat niet later alsnog verdergaande eisen kunnen worden gesteld dan die welke in het goedgekeurde saneringsplan staan beschreven. Zoals in de memorie van antwoord in hoofdstuk III, paragraaf 4.2, is gezegd, ga ik er van uit dat gedeputeerde staten op de door hen verleende goedkeuring in de praktijk slechts kunnen terugkomen, indien deze blijkt te zijn gebaseerd op onjuiste gegevens.

In het tweede lid is voorts de mogelijkheid opgenomen de termijn voor de beoordeling van een saneringsplan te verlengen.

Uit de oorspronkelijke tekst van het derde lid kon worden begrepen dat provinciale staten in elk concreet geval het te betalen bedrag vaststellen. Om misverstanden te voorkomen is het derde lid nu zodanig geformuleerd dat duidelijk is dat provinciale staten de wijze vaststellen waarop het bedrag wordt berekend.

J

In de memorie van antwoord zijn in hoofdstuk III, paragraaf 5, de redenen aangegeven voor het opnemen van de mogelijkheid bij een saneringsgeval tijdelijke beveiligingsmaatregelen op te leggen aan de rechthebbende op een bedrijfsterrein waar zich de verontreiniging bevindt, of waar zich de directe gevolgen daarvan voordoen. Wat tijdelijke beveiligingsmaatregelen inhouden, is uitgewerkt in de Leidraad bodembescherming.

In de memorie van antwoord is ook ingegaan op de wijziging van de groep tot wie een bevel tot het verrichten van nader onderzoek of tot sanering kan worden gericht. Uitgangspunt is dat, na de veroorzaker, de eigenaar van het betrokken gebied de eerstverantwoordelijke is bij de aanpak van bodemverontreiniging. Tot hem dient dan ook – indien daarvoor geen veroorzaker in aanmerking komt – in eerste instantie het bevel te worden gericht. In het nieuwe vierde lid is een uitzondering opgenomen voor de eigenaar die aantoonbaar is op geen enkele wijze is betrokken bij het veroorzaken van de verontreiniging en er ook bij het verkrijgen van de grond redelijkerwijs niet van op de hoogte had kunnen zijn.

Ook als het niet mogelijk blijkt tot overeenstemming te komen met de rechthebbende op het grondgebied bedoeld in het vijfde lid van artikel 27d, dient aan de veroorzaker een bevel te kunnen worden gegeven op grond van het eerste lid van dat artikel. Daarom is het vereiste dat

tevorens overeenstemming moet zijn bereikt, vervangen door het vereiste dat overleg moet hebben plaatsgevonden.

K

Behalve op de wijze bedoeld in de artikelen 21, 22 of 27d, kan bodemverontreiniging door anderen dan de provincie ook worden aangepakt overeenkomstig de artikelen 14 of 44a. Deze laatstgenoemde artikelen zijn nu aan de opsomming in artikel 27e toegevoegd. Verder is dit artikel aangepast in verband met de omschrijving van saneringsonderzoek in artikel 1.

L

Op grond van het eerste lid van artikel 27f kan onder meer worden bevolen nader onderzoek te gedogen. Het tweede lid van dit artikel geeft daarnaast de mogelijkheid het gedogen op te leggen van de maatregelen bedoeld in artikel 23, derde lid, onder a. De redactie van dit tweede lid is zodanig gewijzigd dat duidelijk is dat het hierbij gaat om het gedogen van oriënterend onderzoek.

N

De eerste volzin van het eerste lid van artikel 27i kan eenvoudiger worden geformuleerd door het opnemen van de definitie van saneringsonderzoek in artikel 1.

O

Ook de tussentijds aan te pakken gevallen worden in het bodemsaneringsprogramma opgenomen. Dit is onder meer van belang voor de toepassing van de artikelen 27m en 27n. Het brengt voorts met zich dat ook inspraak plaats vindt ten aanzien van de uitvoering van nader onderzoek, saneringsonderzoek en sanering van die gevallen. Verwezen zij naar de passages hierover in de memorie van antwoord in hoofdstuk III, paragrafen 5 en 7.

Q

Artikel 27m voorziet, behalve in inspraak ten aanzien van het bodemsaneringsprogramma, in inspraak bij de uitvoering van onderzoek en sanering van concrete gevallen. De desbetreffende regeling in de Provinciewet zal betrekking hebben op beleidsvoornemens. In het derde lid van artikel 27m is bepaald dat dat artikel vervalt bij de inwerkingtreding van de gewijzigde Provinciewet. Daardoor zou de verplichting vervallen in de provinciale verordening ten aanzien van concrete gevallen aan te geven hoe inspraak dient plaats te vinden. Om deze verplichting ook na het in werking treden van de gewijzigde Provinciewet te handhaven wordt artikel 27m-1 ingevoegd.

R

Het eerste lid van artikel 27n is eenvoudiger geformuleerd. De verwijzing naar het bodemsaneringsprogramma is in deze bepaling niet nodig, aangezien het voor de delegatie aan burgemeester en wethouders niet van belang is of het betrokken geval in het programma is opgenomen. Delegatie is mogelijk ten aanzien van alle gevallen die de provincies voornemens zijn aan te pakken. De omstandigheid dat die gevallen in het programma moeten worden genoemd, staat daar los van.

Gedeputeerde staten blijven verantwoordelijk voor de besteding van de rijksbijdragen waaruit de kosten worden betaald van aanpak van gevallen door gemeenten indien aan die gemeenten op grond van artikel 27n taken zijn gedelegeerd. Zij moeten daaromtrent ook gegevens opnemen in de halfjaarlijkse overzichten die ze ingevolge artikel 49a opstellen en in het verslag dat zij ingevolge artikel 52 uitbrengen. Zij kunnen daarom van die gemeenten verlangen dat deze hun de daartoe van belang zijnde gegevens verschaffen. De wijziging onder 2 strekt er toe dit te regelen.

T

Indien ingevolge artikel 27f, vierde lid, niet gedeputeerde staten, maar burgemeester en wethouders een bevel geven als bedoeld in artikel 23, of een zodanig bevel hadden kunnen geven, maar daarvan hebben afgezien, omdat de betrokkene vrijwillig meewerkt aan de aanpak van de bodemverontreiniging, dient ook door hen de schade te worden vergoed, die ten gevolge van dat bevel is of zou zijn geleden.

U

De woorden «is verrijkt» die in dit artikel waren opgenomen, konden de indruk wekken dat het slechts ging om reeds gerealiseerde verrijking. Zoals in de memorie van antwoord is uiteengezet, is het de bedoeling dat ook kostenverhaal kan plaatsvinden voordat de ongerechtvaardigde verrijking daadwerkelijk is geschied, dus voordat het onderzoek of de sanering waardoor die verrijking optreedt, is verricht. Dat wordt nu ondubbelzinnig in de tekst verwoord.

V

Het oude derde lid van artikel 48 is in gewijzigde redactie opgenomen in artikel 49a.

In het vierde lid wordt nu aangegeven dat de bijdrage aan de provincie wordt verleend ten behoeve van een geval van verontreiniging. Verwezen zij naar de omschrijving van deze term en de toelichting daarop bij onderdeel A. In verschillende bepalingen in deze paragraaf wordt naar dit lid verwezen. Ook daar gaat het dan om kosten van of om een bijdrage voor een geval van verontreiniging zoals omschreven in artikel 1.

W

Het bedrag waarboven sprake is van een geval waarbij de Rijksbijdrage wordt gegeven in de vorm van projectfinanciering, zal bij algemene maatregel van bestuur in plaats van – zoals volgens het oorspronkelijke wetsvoorstel – bij ministeriële regeling worden vastgesteld.

De vaststelling van een bijdrage vormt de afsluiting van (de fase van) het (deel)project waarvoor zij is verleend. Het derde lid van artikel 49 wordt aangevuld met de mogelijkheid regels te stellen met betrekking tot de gegevens die voor die vaststelling nodig zijn.

X

De herverdeling van bijdragen strekt er toe de gelden die voor een bepaald jaar voor de bodemsanering zijn gereserveerd, in dat jaar aan dat doel ten goede te laten komen, ook als een provincie er niet in slaagt de aan haar toegezegde gelden werkelijk te besteden of er verplichtingen voor aan te gaan. Dit kan zich zowel bij de zogenaamde budgetbijdragen als bij de bijdragen voor omvangrijke gevallen voordoen. De werking van

de bepaling hierover is daarom uitgebreid tot de bijdragen bedoeld in artikel 49. Uit het bedrag van de verlaging van een op grond van artikel 48 verleende bijdrage kunnen zowel op grond van dat artikel aan andere provincies verleende bijdragen als op grond van artikel 49 aan dezelfde of aan een andere provincie verleende bijdragen worden verhoogd. Het bedrag van de verlaging van een op grond van artikel 49 verleende bijdrage kan zowel ten goede komen aan op grond van dat artikel aan dezelfde provincie voor een ander omvangrijk geval, aan een andere provincie voor een omvangrijk geval, als aan dezelfde dan wel een andere provincie op grond van artikel 48 verleende bijdragen.

In het wetsvoorstel was bepaald dat de herverdeling geschiedt aan de hand van het in artikel 52 bedoelde verslag. Dat verslag heeft echter betrekking op het jaar dat voorafgaat aan het jaar waarin het wordt uitgebracht. Een herverdeling van bijdragen die blijkens dat verslag niet aan bodemsanering zijn besteed, is in verband met de Comptabiliteitswet 1976 (Stb. 1976, 671) op het moment waarop het verslag de minister heeft bereikt, echter niet meer mogelijk. Daarom is voorgesteld de herverdeling te baseren op de gegevens die ook reeds in het kader van de uitvoering van de Interimwet bodemsanering door de provincies worden verstrekt ten behoeve van de halfjaarlijkse voortgangsgesprekken. In het eerste lid zijn daartoe de overzichten aan de hand waarvan deze voortgangsgesprekken plegen plaats te vinden, geformaliseerd.

Y

Het zogenaamde drempelbedrag, dat tot nu toe bij algemene maatregel van bestuur werd vastgesteld, wordt nu in de wet opgenomen.

BB

Het eerste lid van artikel 56 stelt beroep open tegen allen beschikkingen ingevolge de wet waar niet anderszins beroep tegen is open gesteld.

Dit betekent onder meer dat ook beroep open staat tegen de – bij deze nota van wijziging in artikel 1 opgenomen – beschikking naar aanleiding van nader onderzoek, tegen de aanwijzingen die zijn opgelegd ingevolge artikel 21, tweede lid, en tegen de bepaling van een tijdstip waarop tot saneren of verminderen of verplaatsen van bodemverontreiniging mag worden overgegaan – bij deze nota van wijziging opgenomen in artikel 22, eerste lid – alsmede tegen een beslissing tot toekenning van een bijdrage voor een omvangrijk geval.

DD

Ook algemene maatregelen van bestuur die op grond van de artikelen 27a-1, 27a-2, 44a of 50 worden vastgesteld, dienen de procedure voor totstandkoming te doorlopen die in artikel 71 is aangegeven.

FF

De overgangssituatie, waarin ten aanzien van verplichtingen die reeds zijn aangegaan, de Interimwet bodemsanering van toepassing blijft, wordt beperkt tot gevallen waarvoor verplichtingen zijn aangegaan, voor zover daarvoor Rijksbijdragen worden verleend. In de memorie van antwoord is hierop ingegaan.

GG

De wijziging van onderdeel 1 strekt er toe te bepalen dat lopende rechtszaken waarin minder dan het drempelbedrag ten laste van de overheid is gekomen, niet behoeven te worden overgedragen van de Staat aan de gemeenten. Zou dat wel het geval zijn, dan zouden de gemeenten partij worden in gedingen waartoe zij niet zelf het initiatief zouden hebben genomen. De afweging van de voor- en nadelen van het aanspannen van deze procedures vond plaats door de Staat, maar de gemeente die de rechtszaak overneemt, zou worden geconfronteerd met de gevolgen van de beslissing, dus ook met de lasten die het voeren van de procedure met zich brengt. Ook overigens is het wisselen van procespartij tijdens de procedure niet doelmatig.

HH

Op de wijziging van de bepaling omtrent de inwerkingtreding is ingegaan in de memorie van antwoord.

De Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer,
J. G. M. Alders